

Definition av funktionsnedsättning i Undersökningarna av levnadsförhållanden

Delrapportering av regeringsuppdrag

Definition av funktionsnedsättning i Undersökningarna av levnadsförhållanden

Delrapportering av regeringsuppdrag

Producent SCB, Statistiska centralbyrån
Avdelningen för social statistik och analys
Solna strandväg 86, 171 54 Solna
010-479 40 00

Förfrågningar Charlotte Samuelsson
010-479 48 17
ulfsilc@scb.se

Anna Nyman
010-479 45 94
ulfsilc@scb.se

Du får kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet. Vi vill dock att du uppger källa på följande sätt:

Källa: SCB, *Definition av funktionsnedsättning i Undersökningarna av levnadsförhållanden. Delrapportering av regeringsuppdrag.*
Levnadsförhållanden 2022:3.

ISSN: 1654-1707 (Online)
URN:NBN:SE:SCB-2022-LEBR2203 _pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Innehåll

Inledning	4
Undersökningarna av levnadsförhållanden	5
Bakgrund	7
Washington Groups Short set	7
Nationella frågor	16
Tidsseriebrott.....	20
Definition av funktionsnedsättning	21
SCB:s avrapportering av 2019 års uppdrag	21
Samråd 2022.....	22
Vald definition	23
Fyra andra definitioner	24
Levnadsförhållanden – en jämförelse mellan olika definitioner	27
Statistik om personer med funktionsnedsättning	32
Referenser	34
Bilaga 1. Del av ULF 2021 års frågeformulär	36

Inledning

Den 2 september 2021 gav regeringen SCB ett uppdrag angående statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning.¹ Uppdraget innehåller fyra delar:

- 1) SCB ska utvärdera och ge förslag på eventuell justering av den definition av funktionsnedsättning som myndigheten föreslagit i sin avrapportering av regeringsuppdraget från 2019 avseende statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning.²
- 2) SCB ska ta fram och redovisa statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning.
- 3) SCB ska fortsätta utvecklingsarbetet med att skapa ett mått över personer med funktionsnedsättning som är baserat på registeruppgifter.
- 4) SCB ska ta fram en rapport som belyser skillnader mellan olika mått som syftar till att mäta aktivitets- eller funktionsnedsättning.

Uppdraget ska genomföras i dialog med Myndigheten för delaktighet, Folkhälsomyndigheten, funktionshindersrörelsen och andra relevanta aktörer. I den del av uppdraget som gäller ett registerbaserat mått ska samråd även ske med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Socialstyrelsen.

Denna rapport utgör SCB:s avrapportering avseende punkt 1. Tabellbilagan i Excel utgör 2022 års avrapportering av punkt 2. SCB ska avrapportera de övriga två punkterna senast 31 januari 2024.

Denna avrapportering baseras på Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF).

¹ Regeringen. 2021. *Uppdrag angående statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning*. Regeringsbeslut 2021-09-02. S2019/02245, S2021/06168 (delvis).

² **Uppdraget:** Regeringen. 2019. *Uppdrag avseende statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning*. Regeringsbeslut 2019-05-09. S2019/02245/FST (delvis).
SCB:s avrapportering: SCB. 2021. *Statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning. Slutrapport av regeringsuppdrag*.

Undersökningarna av levnadsförhållanden

Statistiska centralbyrån (SCB) har genomfört Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) årligen sedan 1975. Undersökningens syfte är att beskriva och möjliggöra analyser av levnadsförhållanden för olika grupper i befolkningen utifrån olika livsaspekter, till exempel boende, ekonomi, hälsa, fritid, medborgerliga aktiviteter, sociala relationer, sysselsättning och arbetsmiljö, trygghet och säkerhet.

Sedan 2004 genomför SCB även den EU-reglerade undersökningen Statistics on Income and Living Conditions (SILC). Eftersom syfte och innehåll i ULF och SILC till stor del överlappar valde SCB att delvis integrera dem från och med 2008. Från och med insamlingen 2021 integrerade SCB de två undersökningarna fullt ut, med ett helt och hållet gemensamt urval och formulär. Den fullständiga integreringen av ULF och SILC genomfördes 2021 bland annat för att klara av de krav som ställs på SILC i och med den nya europeiska ramlagen (2019/1700), som implementerades 2021 och som omfattar ett antal urvalsundersökningar riktade till individer.³ Den integrerade undersökningen kallas på svenska för Undersökningarna av levnadsförhållanden och förkortas ULF. När förkortningen SILC förekommer i texten avses specifikt den EU-reglerade delen av den integrerade undersökningen.

De personer som blir utvalda att delta i ULF blir ombedda att svara på frågor en gång per år under sex års tid.⁴ Formuläret består dels av innehållet i SILC, dels av så kallade nationella frågor.⁵ Frågeinnehållet är delvis detsamma varje år, men bestäms också av ett roterande schema med moduler eller fördjupningsfrågor som återkommer vart tredje eller vart sjätte år. Vartannat år ingår dessutom en så kallad New policy need-modul i SILC, som består av frågor som inte är givna att de kommer att ställas fler gånger än just ett visst år. I tabell 1 ges översiktlig information om rotationsschemats innehåll för den sexåriga rotationsperioden för ULF.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1700.

⁴ För information om bland annat urvalsdesign för ULF 2021, se SCB. 2022. *Statistikens framställning. Undersökningarna av levnadsförhållanden.*

⁵ Frågeformulären för ULF finns publicerade på SCB:s [webbsida](#).

**Tabell 1. Övergripande rotationsschema för SILC-moduler samt nationella fördjupningar i ULF.
Avser den sexåriga rotationsperioden som implementerades år 2021.**

År	Modul som återkommer vart tredje år	Modul som återkommer vart sjätte år	New policy needs (unikt innehåll resp. år)	Nationell fördjupning
1 2021	Barn: hälsa, tillgång till sjuk- och tandvård, fattigdom		Levnadsvillkor för barn i delade eller ombildade familjer	Trygghet
2 2022	Hälsa	Livskvalitet		Arbetsmiljö Hälsa
3 2023	Arbetsmarknad och boendeförhållanden	Överföring av nackdelar mellan generationer, bostadssvårigheter	Energieffektivitet, fattigdom	Medborgerliga aktiviteter
4 2024	Barn: hälsa, tillgång till sjuk- och tandvård, fattigdom	Tillgång till tjänster		Trygghet
5 2025	Hälsa		New policy needs – frågeinnehållet är inte bestämt	Arbetsmiljö Hälsa SILC:s modul om livskvalitet
6 2026	Arbetsmarknad och boendeförhållanden	Överskuldssättning, konsumtion och förmögenhet		Medborgerliga aktiviteter

Mer information om ULF finns på SCB:s webbsida: www.scb.se/ulf. Där finns till exempel information om urvalsdesign och datainsamling under rubriken ”Statistikens framställning”.⁶ Där finns även kvalitetsredovisningar⁷ och uppgift om bland annat bortfallets utveckling över tid.⁸

⁶ Information om urvalsdesign och datainsamling för specifikt 2021 års ULF finns i 2022 års *Statistikens framställning. Undersökningarna av levnadsförhållanden*.

⁷ Kvalitetsredovisningen för specifikt ULF 2021 finns i 2022 års *Kvalitetsdeklaration. Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF)*.

⁸ Uppgift om bortfallets utveckling över tid finns på SCB:s webbsida: Bortfallet 1975–2020. Bortfallet 2006–2020 i SILC samt 2021 i ULF.

Bakgrund

Den 9 maj 2019 gav regeringen SCB i uppdrag att ”ta fram en definition som kan användas som grund för nationell statistik och undersökningar” av gruppen personer med funktionsnedsättning. Enligt uppdragsbeskrivningen skulle arbetet ”ta sin utgångspunkt i det harmoniseringsarbete som pågår inom EU samt komplettera för nationella behov”.⁹

Arbetet med att ta fram ett förslag på definition av gruppen personer med funktionsnedsättning för statistiska ändamål omfattade bland annat samråd med Myndigheten för delaktighet, Folkhälsomyndigheten samt representanter från funktionshindersrörelsen. Arbetet inkluderade dessutom ett mättekniskt test med kognitiva intervjuer med personer med olika typer av funktionsnedsättning. I avrapporteringen av uppdraget gav SCB ett förslag på en definition baserat dels på frågor som från och med 2022 är obligatoriska i SILC, dels på två nya nationella frågor. I de kommande två avsnitten ges en redovisning av dessa frågor.

För mer information om avrapporteringen av 2019 års uppdrag, se SCB:s slutrapport: [Statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning. Slutrapport av regeringsuppdrag.](#)

Washington Groups Short set

Den harmonisering som görs av socialstatistiken inom EU avseende personer med funktionsnedsättning utgår från det harmoniseringsarbete som har gjorts globalt, genom Washington Group (WG). WG är en så kallad City Group under FN:s statistikkommission. Det är en arbetsform för internationell harmonisering av mått och begrepp inom det internationella statistiksamarbetet. WG består av representanter för nationella statistikinstitut och andra statistikansvariga myndigheter, internationella samarbetsorganisationer (till exempel FN-organ som Världshälsoorganisationen (WHO)), civila samhället, funktionshindersorganisationer och forskare.

Ett av de frågebatterier WG utvecklat kallas Short set. WG utarbetade Short set med syfte att skapa ett internationellt jämförbart mått på funktionsnedsättning i folk- och bostadsräkningar (Census) och enkätundersökningar. Med hänsyn tagen till bland annat uppgiftslämnarbördan är dessa typer av undersökningar ofta uppbyggda av olika frågeavsnitt, som vart och ett endast rymmer ett begränsat antal frågor.

⁹ Regeringen. 2019. *Uppdrag avseende statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning*. Regeringsbeslut 2019-05-09. S2019/02245/FST (delvis).

Uppgiftslämnarbördan innebär att även om det är önskvärt att mäta alla aspekter av funktionsnedsättning är det inte möjligt i Census eller enkätundersökningar som omfattar flera andra frågeavsnitt.¹⁰ Av den anledningen har WG skapat Short set, som omfattar sex frågor.¹¹

Enligt uppgifter som WG samlat in under åren 2009–2020 har 111 länder använt WG:s Short set i en Census eller enkätundersökning och 34 länder kommer att använda frågebatteriet i en Census eller enkätundersökning under 2021 eller 2022.¹² Från och med år 2022 och därefter vart tredje år är WG:s Short set en obligatorisk del av SILC. SCB har valt att implementera frågebatteriet ett år tidigare i frågeformuläret för ULF, det vill säga från och med 2021. SCB har också valt att Short set ska vara en del av frågeformuläret för ULF varje år istället för vart tredje år, som är obligatoriskt i SILC. Det innebär att resultat från samtliga roterande moduler i ULF kan redovisas efter detta mått på funktionsnedsättning.

WG:s Short set har fått följande svenska översättningar i ULF 2021:

1. *Har du svårt att se, även om du använder glasögon eller linser?*
2. *Har du svårt att höra, även om du använder hörapparat?*
3. *Har du svårt att gå eller att gå i trappor?*
4. *Har du svårt att komma ihåg eller att koncentrera dig? Räkna inte med tillfälliga svårigheter du har på grund av t.ex. stress.*
5. *Har du svårt att ta hand om dig, t.ex. att tvätta dig eller klä dig?*
6. *Har du svårt att kommunicera, t.ex. med att förstå andra eller att själv bli förstådd? Om annat födelseland än Sverige: Frågan avser inte svårigheter att kommunicera på grund av att du eventuellt har ett annat modersmål än svenska.*

Samtliga frågor i Short set har följande svarsalternativ:

- a. Nej, inga svårigheter
- b. Ja, vissa svårigheter
- c. Ja, stora svårigheter
- d. Ja, kan inte alls

De aspekter som frågorna i WG:s Short set omfattar valde WG ut eftersom de bedömde att de är universella, någorlunda frekvent förekommande samt relaterade till social exkludering.¹³ Avgränsningen till dessa aspekter innebär att vissa undergrupper troligen kommer att vara underrepresenterade i den grupp personer med funktionsnedsättning som frågebatteriet kan identifiera. Det handlar förmodligen framför allt

¹⁰ Washington Group. 2009. *Statement of rationale for the Washington Group general measure on disability*.

¹¹ För mer information om WG:s Short set, se Washington Groups [webbsida](#).

¹² FN. 2021. *Washington Group on Disability Statistics*.

¹³ Washington Group. 2009.

om personer med psykiska eller kognitiva funktionsnedsättningar.¹⁴ Avgränsningen till de aspekter av funktionsnedsättning som WG:s Short set omfattar innebär att WG:s mått inte kommer att motsvara alla behov som finns avseende statistik om personer med funktionsnedsättning.¹⁵ WG:s Short set ger exempelvis ingen information om eventuella svårigheter att till exempel gå eller gå i trappor bidrar till att en person har svårt att klara av sitt vardagsliv. WG:s Short set förser därmed inte till exempel hälsoplanerare, som behöver uppskatta och allokerar resurser till personer i stort behov av bland annat specialistsjukvård eller hjälpmedel, med den information de behöver.¹⁶

Hur stor andel av befolkningen som bedöms tillhöra gruppen personer med funktionsnedsättning baserat på WG:s Short set beror på vilket eller vilka av de fyra svarsalternativen – inga svårigheter, vissa svårigheter, stora svårigheter eller kan inte alls – som används för att definiera gruppen. WG redovisar fyra varianter av definition av gruppen personer med funktionsnedsättning baserat på Short set. WG rekommenderar en av dessa varianter, som innebär att den svarande har uppgett ”stora svårigheter” eller ”kan inte alls” på minst en av de sex frågorna.¹⁷ Den rekommenderade varianten bedömer WG är lämplig att använda bland annat när man ska beskriva levnadsförhållanden, till exempel familjesituation, utbildning, arbete och medborgerliga aktiviteter.¹⁸

Av tabell 2a–7a framgår hur stor andel av kvinnor och män 16 år och äldre som har svarat med respektive svarsalternativ på var och en av frågorna i Short set baserat på ULF 2021. Av tabell 2b–7b framgår hur stor andel i tre åldersgrupper som har svarat med respektive svarsalternativ på Short set-frågorna. För fler resultat, se tabellerna som innehåller beskrivande statistik i tabellbilagan i Excel.

Den av frågorna i Short set som såväl störst andel kvinnor som män har svarat ja på i ULF 2021 är frågan om de har svårt att komma ihåg eller att koncentrera sig. Bland kvinnor 16 år och äldre är det 20 procent som har svarat ja på den frågan, varav 3 procent har svarat att de har stora svårigheter eller inte alls kan komma ihåg eller koncentrera sig. Bland män 16 år och äldre är det 17 procent som har svarat att de har svårt att komma ihåg eller att koncentrera sig, varav 3 procent har svarat att de har stora svårigheter eller inte alls klarar av det. Frågan om svårt att komma ihåg eller att koncentrera sig är dessutom den fråga som störst andel unga, 16–29 år, har svarat ja på. Andelen i åldern 16–29 år som

¹⁴ Palmer, Michael & Harley, David. 2012. Models and measurement in disability: an international review. *Health Policy and Planning*, 27, 357–364. Sidan 361.

¹⁵ Washington Group. 2009.

¹⁶ Palmer & Harley. 2012. Sidan 361.

¹⁷ Washington Group. 2020. *Analytic Guidelines: Creating Disability Identifiers Using the Washington Group Short Set on Functioning (WG-SS) SAS Syntax*.

¹⁸ Washington Group. 2009.

har stora svårigheter att komma ihåg eller att koncentrera sig är högre än bland personer som är 30 år eller äldre: 5 procent jämfört med 2 procent bland de som är 30–64 år respektive 2 procent bland de som är 65 år eller äldre.

Tabell 2a. Andel som har svarat med respektive svarsalternativ på WG-frågan "Har du svårt att se, även om du använder glasögon eller linser?". Personer 16 år och äldre. Skattade andelar i procent samt felmarginal (95-procentigt konfidensintervall).

Har du svårt att se, även om du använder glasögon eller linser?	Samtliga		Kvinnor		Män	
	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal
Nej, inga svårigheter	86,6	±0,8	84,5	±1,1	88,6	±1,0
Ja, vissa svårigheter	12,1	±0,7	14,1	±1,1	10,0	±1,0
Ja, stora svårigheter	1,3	±0,3	1,2	±0,4	1,4	±0,4
Kan inte alls	0,1	±0,1	0,2	±0,1	0,0	±0,0
Antal intervjuer	8 889		4 424		4 465	

Källa: Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) år 2021.

På grund av att andelarna avrundats till en decimal blir summan av andelarna inte alltid exakt 100,0 procent.

Tabell 2b. Andel i tre åldersgrupper som har svarat med respektive svarsalternativ på WG-frågan "Har du svårt att se, även om du använder glasögon eller linser?". Skattade andelar i procent samt felmarginal (95-procentigt konfidensintervall).

Har du svårt att se, även om du använder glasögon eller linser?	16–29 år		30–64 år		65+ år	
	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal
Nej, inga svårigheter	92,1	±1,5	88,6	±1,0	77,4	±1,7
Ja, vissa svårigheter	7,0	±1,4	10,6	±0,9	19,6	±1,7
Ja, stora svårigheter	0,9	±0,6	0,7	±0,3	2,9	±0,8
Kan inte alls	0,0	±0,0	0,1	±0,1	0,1	±0,2
Antal intervjuer	1 423		4 855		2 611	

Källa: Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) år 2021.

På grund av att andelarna avrundats till en decimal blir summan av andelarna inte alltid exakt 100,0 procent.

Tabell 3a. Andel som har svarat med respektive svarsalternativ på WG-frågan "Har du svårt att höra, även om du använder hörapparat?". Personer 16 år och äldre. Skattade andelar i procent samt felmarginal (95-procentigt konfidensintervall).

Har du svårt att höra, även om du använder hörapparat?	Samtliga		Kvinnor		Män	
	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal
Nej, inga svårigheter	88,5	±0,7	89,7	±0,9	87,3	±1,0
Ja, vissa svårigheter	10,4	±0,7	9,4	±0,9	11,5	±1,0
Ja, stora svårigheter	1,0	±0,2	0,8	±0,3	1,1	±0,3
Kan inte alls	0,1	±0,1	0,1	±0,1	0,1	±0,1
Antal intervjuer	8 889		4 424		4 465	

Källa: Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) år 2021.

På grund av att andelarna avrundats till en decimal blir summan av andelarna inte alltid exakt 100,0 procent.

Tabell 3b. Andel i tre åldersgrupper som har svarat med respektive svarsalternativ på WG-frågan "Har du svårt att höra, även om du använder hörapparat?". Skattade andelar i procent samt felmarginal (95-procentigt konfidensintervall).

Har du svårt att höra, även om du använder hörapparat?	16–29 år		30–64 år		65+ år	
	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal
Nej, inga svårigheter	95,4	±1,2	92,3	±0,8	74,3	±1,8
Ja, vissa svårigheter	4,3	±1,1	7,2	±0,8	22,8	±1,7
Ja, stora svårigheter	0,2	±0,2	0,4	±0,2	2,9	±0,7
Kan inte alls	0,1	±0,2	0,1	±0,1	0,1	±0,1
Antal intervjuer	1 423		4 855		2 611	

Källa: Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) år 2021.

På grund av att andelarna avrundats till en decimal blir summan av andelarna inte alltid exakt 100,0 procent.

Tabell 4a. Andel som har svarat med respektive svarsalternativ på WG-frågan "Har du svårt att gå eller att gå i trappor?". Personer 16 år och äldre. Skattade andelar i procent samt felmarginal (95 procentigt konfidensintervall).

Har du svårt att gå eller att gå i trappor?	Samtliga		Kvinnor		Män	
	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal
Nej, inga svårigheter	84,1	±0,8	80,8	±1,2	87,4	±1,0
Ja, vissa svårigheter	11,6	±0,7	14,0	±1,1	9,1	±0,9
Ja, stora svårigheter	3,4	±0,4	4,1	±0,6	2,8	±0,5
Kan inte alls	0,9	±0,2	1,1	±0,3	0,7	±0,3
Antal intervjuer	8 889		4 424		4 465	

Källa: Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) år 2021.

På grund av att andelarna avrundats till en decimal blir summan av andelarna inte alltid exakt 100,0 procent.

Tabell 4b. Andel i tre åldersgrupper som har svarat med respektive svarsalternativ på WG-frågan "Har du svårt att gå eller att gå i trappor?". Skattade andelar i procent samt felmarginal (95-procentigt konfidensintervall).

Har du svårt att gå eller att gå i trappor?	16–29 år		30–64 år		65+ år	
	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal
Nej, inga svårigheter	95,5	±1,3	87,9	±1,0	66,3	±1,9
Ja, vissa svårigheter	3,5	±1,1	9,7	±0,9	22,4	±1,7
Ja, stora svårigheter	0,8	±0,6	2,0	±0,5	8,7	±1,3
Kan inte alls	0,2	±0,2	0,4	±0,2	2,6	±0,7
Antal intervjuer	1 423		4 855		2 611	

Källa: Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) år 2021.

På grund av att andelarna avrundats till en decimal blir summan av andelarna inte alltid exakt 100,0 procent.

Tabell 5a. Andel som har svarat med respektive svarsalternativ på WG-frågan "Har du svårt att komma ihåg eller att koncentrera dig?". Personer 16 år och äldre. Skattade andelar i procent samt felmarginal (95-procentigt konfidensintervall).

Har du svårt att komma ihåg eller att koncentrera dig? Räkna inte med tillfälliga svårigheter du har på grund av t.ex. stress.	Samtliga		Kvinnor		Män	
	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal
Nej, inga svårigheter	81,3	±0,9	79,9	±1,3	82,7	±1,2
Ja, vissa svårigheter	15,7	±0,8	17,0	±1,2	14,4	±1,2
Ja, stora svårigheter	2,8	±0,4	2,9	±0,6	2,7	±0,6
Kan inte alls	0,2	±0,1	0,2	±0,1	0,3	±0,2
Antal intervjuer	8 889		4 424		4 465	

Källa: Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) år 2021.

På grund av att andelarna avrundats till en decimal blir summan av andelarna inte alltid exakt 100,0 procent.

Tabell 5b. Andel i tre åldersgrupper som har svarat med respektive svarsalternativ på WG-frågan "Har du svårt att komma ihåg eller att koncentrera dig?". Skattade andelar i procent samt felmarginal (95-procentigt konfidensintervall).

Har du svårt att komma ihåg eller att koncentrera dig? Räkna inte med tillfälliga svårigheter du har på grund av t.ex. stress.	16–29 år		30–64 år		65+ år	
	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal
Nej, inga svårigheter	77,3	±2,4	83,9	±1,1	78,9	±1,7
Ja, vissa svårigheter	18,1	±2,2	13,5	±1,1	18,4	±1,6
Ja, stora svårigheter	4,7	±1,2	2,4	±0,5	2,2	±0,7
Kan inte alls	0,0	±0,0	0,1	±0,2	0,5	±0,4
Antal intervjuer	1 423		4 855		2 611	

Källa: Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) år 2021.

På grund av att andelarna avrundats till en decimal blir summan av andelarna inte alltid exakt 100,0 procent.

Tabell 6a. Andel som har svarat med respektive svarsalternativ på WG-frågan "Har du svårt att ta hand om dig, t.ex. att tvätta dig eller klä dig?". Personer 16 år och äldre. Skattade andelar i procent samt felmarginal (95-procentigt konfidensintervall).

Har du svårt att ta hand om dig, t.ex. att tvätta dig eller klä dig?	Samtliga		Kvinnor		Män	
	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal
Nej, inga svårigheter	96,7	±0,4	96,2	±0,6	97,1	±0,6
Ja, vissa svårigheter	2,2	±0,4	2,9	±0,6	1,6	±0,4
Ja, stora svårigheter	0,6	±0,2	0,6	±0,2	0,7	±0,3
Kan inte alls	0,5	±0,2	0,4	±0,2	0,6	±0,3
Antal intervjuer	8 889		4 424		4 465	

Källa: Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) år 2021.

På grund av att andelarna avrundats till en decimal blir summan av andelarna inte alltid exakt 100,0 procent.

Tabell 6b. Andel i tre åldersgrupper som har svarat med respektive svarsalternativ på WG-frågan "Har du svårt att ta hand om dig, t.ex. att tvätta dig eller klä dig?". Skattade andelar i procent samt felmarginal (95-procentigt konfidensintervall).

Har du svårt att ta hand om dig, t.ex. att tvätta dig eller klä dig?	16–29 år		30–64 år		65+ år	
	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal
Nej, inga svårigheter	97,8	±0,9	97,5	±0,5	93,8	±1,1
Ja, vissa svårigheter	1,6	±0,7	1,9	±0,5	3,5	±0,8
Ja, stora svårigheter	0,3	±0,4	0,3	±0,2	1,6	±0,6
Kan inte alls	0,4	±0,5	0,2	±0,2	1,1	±0,5
Antal intervjuer	1 423		4 855		2 611	

Källa: Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) år 2021.

På grund av att andelarna avrundats till en decimal blir summan av andelarna inte alltid exakt 100,0 procent.

Tabell 7a. Andel som har svarat med respektive svarsalternativ på WG-frågan "Har du svårt att kommunicera, t.ex. med att förstå andra eller att själv bli förstådd?". Personer 16 år och äldre. Skattade andelar i procent samt felmarginal (95-procentigt konfidensintervall).

Har du svårt att kommunicera, t.ex. med att förstå andra eller att själv bli förstådd?	Samtliga		Kvinnor		Män	
	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal
Nej, inga svårigheter	95,5	±0,5	95,9	±0,7	95,1	±0,8
Ja, vissa svårigheter	3,7	±0,5	3,4	±0,6	4,0	±0,7
Ja, stora svårigheter	0,6	±0,2	0,6	±0,3	0,6	±0,3
Kan inte alls	0,2	±0,1	0,1	±0,1	0,2	±0,1
Antal intervjuer	8 889		4 424		4 465	

Källa: Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) år 2021.

På grund av att andelarna avrundats till en decimal blir summan av andelarna inte alltid exakt 100,0 procent.

Tabell 7b. Andel i tre åldersgrupper som har svarat med respektive svarsalternativ på WG-frågan "Har du svårt att kommunicera, t.ex. med att förstå andra eller att själv bli förstådd?". Skattade andelar i procent samt felmarginal (95-procentigt konfidensintervall).

Har du svårt att kommunicera, t.ex. med att förstå andra eller att själv bli förstådd?	16–29 år		30–64 år		65+ år	
	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal
Nej, inga svårigheter	92,5	±1,5	96,6	±0,6	95,6	±0,9
Ja, vissa svårigheter	6,7	±1,4	2,9	±0,6	3,1	±0,8
Ja, stora svårigheter	0,6	±0,5	0,4	±0,2	1,1	±0,5
Kan inte alls	0,2	±0,4	0,1	±0,2	0,2	±0,2
Antal intervjuer	1 423		4 855		2 611	

Källa: Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) år 2021.

På grund av att andelarna avrundats till en decimal blir summan av andelarna inte alltid exakt 100,0 procent.

Partiellt bortfall uppstår om en person inte kan eller vill svara på en viss fråga. Orsaken kan till exempel vara att en respondent upplever att en fråga är svår eller känslig att svara på. För frågorna i Short set är det partiella bortfallet lågt och omfattar mellan tre och tolv personer av 8 889 svarande.

Nationella frågor

Med syfte att komplettera WG:s Short set omfattar frågeformuläret för ULF från och med år 2021 två nationella frågor om funktionsnedsättning, som ställs direkt efter frågorna i Short set. Den första nationella frågan är formulerad enligt följande:

- 1) *Har du någon fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning?*
Frågans svarsalternativ är Ja respektive Nej.

De som svarar ja på ovan fråga får följande följdfråga, som utformats i linje med frågorna i Short set gällande grad av svårighet:

- 2) *Tycker du att din funktionsnedsättning innebär några svårigheter?*
Svarsalternativen är liknande som för Short set-frågorna:
 - a) urvalspersonen har inga svårigheter på grund av sin funktionsnedsättning,
 - b) vissa svårigheter,
 - c) stora svårigheter,
 - d) det finns något som urvalspersonen inte alls klarar av på grund av sin funktionsnedsättning.

Den första nationella frågan är ett resultat av en rekommendation från det samråd som genomfördes inom ramen för uppdragsarbetet under 2020.¹⁹ Ett förslag var då att SCB skulle utgå från formuleringen i Socialstyrelsens termbank avseende begreppet funktionsnedsättning. I termbanken definieras begreppet funktionsnedsättning som en ”nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga”.²⁰ Den andra nationella frågan är utformad i enlighet med WG-frågorna i Short set.

De nationella frågornas placering – direkt efter Short set och inte före det frågebatteriet – beror bland annat på att Eurostat rekommenderar att nationella frågor inte vävs in bland de årligt återkommande SILC-frågorna i hälsoavsnittet. Ett sådant förfarande skulle kunna påverka svaren på efterföljande frågor och därmed bland annat minska den internationella jämförbarheten.

SCB har i valet av antalet nationella frågor för att komplettera WG:s Short set i ULF beaktat dels uppgiftslämnarbörda, dels de möjligheter och begränsningar urvalsstorleken för ULF innebär. De senaste åren har en ULF-intervju tagit i genomsnitt 25–39 minuter. Det är en jämförelsevis lång intervjutid, som innebär en hög uppgiftslämnarbörda. Helst skulle den genomsnittliga intervjutiden behöva vara kortare för att motsvara de

¹⁹ Mer om samrådet under 2020 finns att läsa om i SCB:s avrapportering av 2019 års regeringsuppdrag. SCB. 2021. *Statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning. Slutrapport av regeringsuppdrag*. Sidan 7.

²⁰ Socialstyrelsen. 2007. *Term: funktionsnedsättning*. Socialstyrelsens termbank.

rekommendationer granskningsexperter har haft på undersökningen.²¹ Urvalsstorleken för ULF möjliggör därtill inte särredovisning av alla befolkningsgrupper. Baserat på ULF 2021 är det till exempel tre undergrupper av personer med funktionsnedsättning, baserat på WG-frågorna, som omfattar så få svarande att de inte kan särredovisas. Det handlar om personer med 1) stora svårigheter att höra eller som inte alls kan höra, 2) stora svårigheter att ta hand om sig själva eller som inte alls kan ta hand om sig själva samt personer med 3) stora svårigheter att kommunicera eller som inte alls kan kommunicera. Undergruppen personer med stora svårigheter att se eller som inte alls kan se omfattar så pass få svarande i ULF 2021 att den gruppen endast kan särredovisas för personer 16 år och äldre. I tabellbilagan i Excel är därför alla eller vissa av resultatcellerna prickade för dessa redovisningsgrupper.

Av tabell 8a framgår att det är 12 procent av både kvinnor och män i åldern 16 år och äldre som har svarat ja på frågan om de har någon fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning. Det är en högre andel i åldersgruppen 65 år och äldre som svarar att de har en funktionsnedsättning jämfört med dem som är yngre än 65 år.

Resultatmönstret för följdfrågan som ställs till dem som svarat att de har någon fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning är detsamma som för frågorna i Short set, det vill säga det är en större andel som svarat vissa svårigheter än stora svårigheter eller kan inte alls. Av tabell 9a och 9b framgår dessutom att det är vanligare att män än kvinnor, 16 år och äldre, bedömer att de inte har några svårigheter på grund av en fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning.

Det partiella bortfallet, det vill säga personer som svarat vet inte eller att de inte vill svara, omfattar 35 personer för frågan om de har någon fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning. Följdfrågan, som 955 personer svarat på, har ett partiellt bortfall på 8 personer.

²¹ Biemer, Paul & Trewin, Dennis. 2013. *A Second Application of the "ASPIRE" Quality Evaluation System for Statistics Sweden*. Statistiska centralbyrån, 13 januari 2013. Sidan 43.

Tabell 8a. Andel som har svarat med respektive svarsalternativ på frågan "Har du någon fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning?". Personer 16 år och äldre. Skattade andelar i procent samt felmarginal (95-procentigt konfidensintervall).

Har du någon fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning?	Samtliga		Kvinnor		Män	
	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal
Ja	12,1	±0,7	12,1	±1,0	12,0	±1,1
Nej	87,9	±0,7	87,9	±1,0	88,0	±1,1
Antal intervjuer	8 889		4 424		4 465	

Källa: Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) år 2021.

På grund av att andelarna avrundats till en decimal blir summan av andelarna inte alltid exakt 100,0 procent.

Tabell 8b. Andel i tre åldersgrupper som har svarat med respektive svarsalternativ på frågan "Har du någon fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning?". Skattade andelar i procent samt felmarginal (95-procentigt konfidensintervall).

Har du någon fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning?	16–29 år		30–64 år		65+ år	
	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal
Ja	11,7	±1,9	10,7	±0,9	15,2	±1,5
Nej	88,3	±1,9	89,3	±0,9	84,8	±1,5
Antal intervjuer	1 423		4 855		2 611	

Källa: Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) år 2021.

På grund av att andelarna avrundats till en decimal blir summan av andelarna inte alltid exakt 100,0 procent.

Tabell 9a. Andel som inte har någon funktionsnedsättning baserat på frågan "Har du någon fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning?" samt svarsfördelning för frågan "Tycker du att din funktionsnedsättning innebär några svårigheter?". Personer 16 år och äldre. Skattade andelar i procent samt felmarginal (95-procentigt konfidensintervall).

	Samtliga		Kvinnor		Män	
	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal
Nej, har inte någon fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning)	87,9	±0,7	87,9	±1,1	88,0	±1,1
<i>Ja, har en fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning och den innebär...</i>						
... inga svårigheter	0,7	±0,2	0,4	±0,2	1,1	±0,4
... vissa svårigheter	7,6	±0,6	7,9	±0,9	7,3	±0,9
... stora svårigheter	2,1	±0,3	2,1	±0,5	2,0	±0,5
... att det finns något urvalspersonen inte alls klarar	1,6	±0,3	1,7	±0,4	1,6	±0,4
Antal intervjuer	8 889		4 424		4 465	

Källa: Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) år 2021.

På grund av att andelarna avrundats till en decimal blir summan av andelarna inte alltid exakt 100,0 procent.

Tabell 9b. Andel som inte har någon funktionsnedsättning baserat på frågan "Har du någon fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning?" samt svarsfördelning för frågan "Tycker du att din funktionsnedsättning innebär några svårigheter?". Personer i tre åldersgrupper. Skattade andelar i procent samt felmarginal (95-procentigt konfidensintervall).

	16–29 år		30–64 år		65+ år	
	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal
Nej, har inte någon fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning	88,3	±1,9	89,3	±0,9	84,8	±1,5
<i>Ja, har en fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning och den innebär...</i>						
... inga svårigheter	1,1	±0,6	0,7	±0,2	0,6	±0,4
... vissa svårigheter	7,3	±1,5	7,0	±0,8	9,2	±1,2
... stora svårigheter	1,9	±0,9	1,8	±0,4	2,8	±0,7
... att det finns något urvalspersonen inte alls klarar	1,4	±0,7	1,4	±0,4	2,5	±0,7
Antal intervjuer	1 423		4 855		2 611	

Källa: Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) år 2021.

På grund av att andelarna avrundats till en decimal blir summan av andelarna inte alltid exakt 100,0 procent.

Tidsseriebrott

Oavsett hur man väljer att använda frågorna om funktionsnedsättning som finns i ULF från och med 2021 – var för sig eller i kombination med varandra eller med andra frågor i ULF – ska man inte göra jämförelser med resultat från tidigare år. Frågorna är inte desamma som de frågor som tidigare ställts i ULF och det innebär att det uppstår ett tidsseriebrott i ULF från och med 2021 med avseende på till exempel nedsatt syn, nedsatt hörsel och nedsatt rörelseförmåga.

Frågan om nedsatt syn i Short set – *Har du svårt att se, även om du använder glasögon eller linser?* – är med andra ord inte jämförbar med de två frågor som under åren 2012–2020 ställdes i ULF om synsvårigheter:

- 1) *Använder du glasögon eller kontaktlinser?*
- 2) *Har du synsvårigheter, till exempel svårt att se vanlig text i en dagstidning Om använder glasögon/kontaktlinser: – även om du använder glasögon eller linser?*

Andelen som bedömdes ha nedsatt syn, eftersom de svarat ja på ovan fråga om de har synsvårigheter, var 5,4 procent baserat på ULF år 2020. Andelen som år 2021 svarade med något av ja-svarsalternativen på Short set-frågan om svårigheter att se var 13,4 procent. Avgränsar man gruppen till två av ja-svarsalternativen – de som svarat att de har stora svårigheter att se och de som svarat att de inte alls kan se – är andelen år 2021 istället 1,4 procent.

På samma sätt är frågan om nedsatt hörsel i Short set - *Har du svårt att höra, även om du använder hörapparat?* – inte jämförbar med de två frågor som under åren 2012–2020 ställdes i ULF om svårigheter att höra:

- 1) *Använder du hörapparat?*
- 2) *Om svar nej på fråga om hörapparat:
Har du nedsatt hörsel, till exempel svårt att höra vad som sägs i samtal mellan flera personer?*

Andelen som bedömdes ha hörselnedsättning, eftersom de svarat ja på ovan fråga om de har nedsatt hörsel, var 18,9 procent i 2020 års ULF. Andelen som år 2021 svarade med något av ja-svarsalternativen på Short set-frågan om svårigheter att höra var 11,5 procent. Avgränsar man gruppen till två av ja-svarsalternativen – de som svarat att de har stora svårigheter att höra och de som svarat att de inte alls kan höra – är andelen år 2021 istället 1,1 procent.

Definition av funktionsnedsättning

Att välja en definition av redovisningsgruppen personer med funktionsnedsättning, som ska användas för redovisning av statistik om levnadsförhållanden baserat på ULF, är inte lätt. I inledningen till en text om bland annat vilken definition Washington Group rekommenderar skriver de att vilken definition som är mest rätt bland annat beror på vilket syfte statistikanvändaren har. För ett syfte behöver alla med någon form av funktionsnedsättning, oavsett grad eller omfattning av funktionsnedsättningen, vara inkluderade i gruppen. För ett annat syfte är det i stället de som har stora svårigheter eller inte alls kan till exempel se, höra eller gå som gruppen behöver vara avgränsad till.²²

SCB:s avrapportering av 2019 års uppdrag

I februari 2021 avrapporterade SCB 2019 års regeringsuppdrag om statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning. I slutrapporten gav SCB ett förslag på en definition av gruppen personer med funktionsnedsättning för statistiska ändamål, som preliminärt skulle kunna användas för statistikredovisning baserat på ULF.

SCB:s preliminära förslag på definition av redovisningsgruppen personer med funktionsnedsättning i ULF var:

- Personer som svarat ”stora svårigheter” eller ”kan inte alls” på minst en av WG-frågorna om att se, höra, gå/gå i trappor, komma ihåg/koncentrera sig, ta hand om sig själv eller kommunicera **och/eller** som svarat
- ”stora svårigheter” eller ”att det finns något de inte alls klarar av” på den nationella frågan *Tycker du att din funktionsnedsättning innebär några svårigheter?*

I avrapporteringen år 2021 önskade SCB att få möjlighet att utvärdera den föreslagna definitionen, baserat på svarsdata från 2021 års ULF.²⁵ Den statistik som denna rapport innehåller är en del av SCB:s utvärdering, liksom bland annat det samråd som genomfördes i början av 2022.

²² Washington Group. 2020.

²⁵ SCB. 2021. *Statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning. Slutrapport av regeringsuppdrag*. Sidan 17–18.

Samråd 2022

I det fortsatta arbetet med definitionen under slutet av 2021 och början av 2022 har SCB haft en dialog med Folkhälsomyndigheten, Myndigheten för delaktighet samt representanter från funktionshindersrörelsen. I januari 2022 anordnade SCB ett möte där framför allt fyra olika alternativ till definition diskuterades.²⁴ Eftersom resultaten från ULF 2021 då ännu inte var publicerade fick diskussionen göras utan exakta andelar, antal eller andra siffror. Diskussionerna utgick istället från stapeldiagram, som visade storleksförhållanden mellan till exempel olika svarsalternativ och definitioner.

Följande organisationer och myndigheter var inbjudna att delta i samrådet i januari 2022:

- Delaktighet, handlingskraft, rörelsefrihet
- Folkhälsomyndigheten
- Funktionsrätt Sverige
- Förbundet Sveriges dövblinda
- Hörselskadades riksförbund
- Myndigheten för delaktighet
- Nätverket unga för tillgänglighet
- Riksförbundet för rörelsehindrade barn och ungdomar
- Synskadades riksförbund
- Sveriges dövas riksförbund

Efter mötet fanns möjlighet att skicka in skriftliga synpunkter om vilken av de möjliga definitionerna man föredrar. Ett flertal organisationer och båda myndigheterna utnyttjade denna möjlighet.

Diskussionerna på samrådsmötet i januari 2022, samt de skriftliga synpunkter som skickades in efter det mötet, visar att det finns olika uppfattningar om vilken definition som är att föredra. Exempelvis förordar vissa av samrådsparterna en ”snävare” definition, medan andra samrådsparter förordar en ”bredare” definition av funktionsnedsättning för redovisning av statistik baserat på ULF. Det finns också de som inte tycker att något av förslagen uppfyller deras behov. Orsaken till detta är kritik mot de frågor som ställs i ULF med syfte att definiera gruppen personer med funktionsnedsättning. Kritiken gäller såväl frågorna i Short set som de nationella tilläggsfrågorna och handlar exempelvis om att frågorna inte fångar den grupp (eller hela den grupp) som avses. Baserat på synpunkter från samrådet finns därmed inget givet val av definition. Samtidigt finns ett behov av att fastställa en definition av redovisningsgruppen personer med funktionsnedsättning som kan användas inom den officiella statistik som publiceras baserat på ULF.

²⁴ Dessa fyra definitioner avser de definitioner som i denna rapport och i tabellbilagan i Excel benämns definition 2, definition 3, definition 4 och definition 5.

Vald definition

I 2021 års avrapportering föreslog SCB att WG:s definition skulle användas för såväl frågorna i Short set som för de nationella frågorna. Som ett resultat av samrådskontaktarna under 2020 och 2022 samt egna diskussioner justerar SCB nu den rekommendationen med syfte att skapa vad som kanske kan betraktas som en definition som både tar fasta på WG:s ”snäva” definition och samtidigt respekterar den beskrivning uppgiftslämnaren själv ger av att han eller hon har en funktionsnedsättning.

Den definition som SCB valt att använda från och med redovisningen av den officiella statistiken baserat på ULF 2021 innebär med andra ord att redovisningsgruppen personer med funktionsnedsättning omfattar följande:

- Personer som svarat ”stora svårigheter” eller ”kan inte alls” på minst en av frågorna i WG:s Short set
och/eller svarat
- ja på den nationella frågan *Har du någon fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning?*

Tabell 10. Information om den definition av gruppen personer med funktionsnedsättning som SCB valt för statistikredovisning baserat på ULF från och med år 2021.

Definition	Gruppen personer med funktionsnedsättning är de personer som svarat ”stora svårigheter” eller ”kan inte alls” på minst en av frågorna i WG:s Short set och/eller har svarat ja på den nationella frågan <i>Har du någon fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning?</i>
Kommentar	Det är denna definition som SCB valt att använda i redovisningen av den officiella statistiken om levnadsförhållanden baserat på ULF från och med redovisningen av ULF 2021.
Finns som redovisningsgrupp i statistikdatabasen (SSD) för ULF	Ja, från och med redovisningen av ULF 2021.
Benämning i statistikdatabasen (SSD)	Personer med funktionsnedsättning def 2 2021 – Övriga i befolkningen def 2 2021 –
Benämning i tabellbilagan i Excel	Personer med funktionsnedsättning, definition 2 Övriga i befolkningen, definition 2

Andel (med tillhörande felmarginal) som i ULF 2021 bedöms tillhöra gruppen personer med funktionsnedsättning

Samtliga 16+ år		Kvinnor 16+ år		Män 16+ år		16–29 år		30–64 år		65+ år	
Andel	Felm.	Andel	Felm.	Andel	Felm.	Andel	Felm.	Andel	Felm.	Andel	Felm.
16,2	±0,8	16,7	±1,2	15,7	±1,2	14,3	±2,0	13,3	±1,0	24,1	±1,8

I tabellbilagan i Excel, i tabellerna som innehåller beskrivande statistik, finns en mer omfattande redovisning efter kön, ålder samt svensk respektive utländsk bakgrund av andel som tillhör gruppen personer med funktionsnedsättning respektive övriga i befolkningen enligt definition 2.

Personer med funktionsnedsättning respektive övriga i befolkningen enligt definition 2 utgör redovisningsgrupp för samtliga indikatorer i tabellbilagan i Excel.

Fyra andra definitioner

Utöver den valda definitionen, som beskrivs i föregående avsnitt, ingår även den av WG rekommenderade definitionen som redovisningsgrupp för den officiella statistiken baserat på ULF från och med publiceringen av ULF 2021. I tabell 11 beskrivs definitionen.

Tabell 11. Information om den definition av gruppen personer med funktionsnedsättning som WG rekommenderar.

Definition	Gruppen personer med funktionsnedsättning är de personer som svarat "stora svårigheter" eller "kan inte alls" på minst en av frågorna i WG:s Short set.
Kommentar	Denna definition är den som WG rekommenderar. Definitionen kommer att användas även av andra aktörer, till exempel kommer Eurostat troligen att använda den i sin publicering baserat på SILC. Definitionen kan därmed användas bland annat för jämförelse med andra länders statistik, där samma definition används.
Finns som redovisningsgrupp i statistikdatabasen (SSD) för ULF	Ja, från och med redovisningen av ULF 2021.
Benämning i statistikdatabasen (SSD)	Personer med funktionsnedsättning def 1 (WG) 2021 – Övriga i befolkningen def 1 (WG) 2021 –
Benämning i tabellbilagan i Excel	Personer med funktionsnedsättning, definition 1 (WG) Övriga i befolkningen, definition 1 (WG)

Andel (med tillhörande felmarginal) som i ULF 2021 bedöms tillhöra gruppen personer med funktionsnedsättning

Samtliga 16+ år		Kvinnor 16+ år		Män 16+ år		16–29 år		30–64 år		65+ år	
Andel	Felm.	Andel	Felm.	Andel	Felm.	Andel	Felm.	Andel	Felm.	Andel	Felm.
8,3	±0,6	8,9	±0,9	7,7	±0,9	6,3	±1,4	5,8	±0,8	15,3	±1,5

I tabellbilagan i Excel, i tabellerna som innehåller beskrivande statistik, finns en mer omfattande redovisning efter kön, ålder samt svensk respektive utländsk bakgrund av andel som tillhör gruppen personer med funktionsnedsättning respektive övriga i befolkningen enligt definition 1.

Personer med funktionsnedsättning respektive övriga i befolkningen enligt definition 1 utgör redovisningsgrupp för samtliga indikatorer i tabellbilagan i Excel.

Tabellbilagan i Excel omfattar ytterligare tre definitionsvarianter, som är utformade baserat på olika kombinationer av frågorna i WG:s Short set och de nationella frågorna. I tabell 12–14 beskrivs dessa tre ytterligare definitioner.

Tabell 12. Information om den definition som här benämns definition 3.

Definition	<p>Gruppen personer med funktionsnedsättning är de personer som svarat "stora svårigheter" eller "kan inte alls" på minst en av frågorna i WG:s Short set</p> <p>och/eller</p> <p>som har svarat ja på frågan <i>Har du någon fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning?</i></p> <p>och därefter</p> <p>har svarat "stora svårigheter" eller "kan inte alls" på följdfrågan <i>Tycker du att din funktionsnedsättning innebär några svårigheter?</i></p>
Kommentar	Det är denna definition som SCB rekommenderade i avrapporteringen 2021.
Finns som redovisningsgrupp i statistikdatabasen (SSD) för ULF	Nej
Benämning i statistikdatabasen (SSD)	Finns inte som redovisningsgrupp i SSD.
Benämning i tabellbilagan i Excel	Personer med funktionsnedsättning, definition 3 Övriga i befolkningen, definition 3

Andel (med tillhörande felmarginal) som i ULF 2021 bedöms tillhöra gruppen personer med funktionsnedsättning

Samtliga 16+ år		Kvinnor 16+ år		Män 16+ år		16–29 år		30–64 år		65+ år	
Andel	Felm.	Andel	Felm.	Andel	Felm.	Andel	Felm.	Andel	Felm.	Andel	Felm.
9,5	±0,6	10,0	±1,0	9,0	±0,9	7,4	±1,5	7,1	±0,8	16,4	±1,6

I tabellbilagan i Excel, i tabellerna som innehåller beskrivande statistik, finns en mer omfattande redovisning efter kön, ålder samt svensk respektive utländsk bakgrund av andel som tillhör gruppen personer med funktionsnedsättning respektive övriga i befolkningen enligt definition 3.

Personer med funktionsnedsättning respektive övriga i befolkningen enligt definition 3 utgör redovisningsgrupp för samtliga indikatorer i tabellbilagan i Excel.

Tabell 13. Information om den definition som här benämns definition 4.

Definition	<p>Gruppen personer med funktionsnedsättning är de personer som svarat ja på minst en av frågorna i Short set (dvs. "ja, vissa svårigheter", "ja, stora svårigheter" eller "ja, kan inte alls")</p> <p>och/eller</p> <p>har svarat ja på frågan <i>Har du någon fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning?</i></p> <p>och därefter</p> <p>har svarat "vissa svårigheter", "stora svårigheter" eller "kan inte alls" på följdfrågan <i>Tycker du att din funktionsnedsättning innebär några svårigheter?</i></p>
Kommentar	
Finns som redovisningsgrupp i statistikdatabasen (SSD) för ULF	Nej
Benämning i statistikdatabasen (SSD)	Finns inte som redovisningsgrupp i SSD.
Benämning i tabellbilagan i Excel	Personer med funktionsnedsättning, definition 4 Övriga i befolkningen, definition 4

Andel (med tillhörande felmarginal) som i ULF 2021 bedöms tillhöra gruppen personer med funktionsnedsättning

Samtliga 16+ år		Kvinnor 16+ år		Män 16+ år		16–29 år		30–64 år		65+ år	
Andel	Felm.	Andel	Felm.	Andel	Felm.	Andel	Felm.	Andel	Felm.	Andel	Felm.
42,1	±1,0	44,7	±1,5	39,5	±1,5	34,7	±2,7	35,1	±1,4	63,4	±1,9

I tabellbilagan i Excel, i tabellerna som innehåller beskrivande statistik, finns en mer omfattande redovisning efter kön, ålder samt svensk respektive utländsk bakgrund av andel som tillhör gruppen personer med funktionsnedsättning respektive övriga i befolkningen enligt definition 4.

Personer med funktionsnedsättning respektive övriga i befolkningen enligt definition 4 utgör redovisningsgrupp för samtliga indikatorer i tabellbilagan i Excel.

Tabell 14. Information om den definition som här benämns definition 5.

Definition	Gruppen personer med funktionsnedsättning är de personer som svarat ja på minst en av frågorna i Short set (dvs. "ja, vissa svårigheter", "ja, stora svårigheter" eller "ja, kan inte alls") och/eller har svarat ja på frågan <i>Har du någon fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning?</i>
Kommentar	
Finns som redovisningsgrupp i statistikdatabasen (SSD) för ULF	Nej
Benämning i statistikdatabasen (SSD)	Finns inte som redovisningsgrupp i SSD.
Benämning i tabellbilagan i Excel	Personer med funktionsnedsättning, definition 5 Övriga i befolkningen, definition 5

Andel (med tillhörande felmarginal) som i ULF 2021 bedöms tillhöra gruppen personer med funktionsnedsättning

Samtliga 16+ år		Kvinnor 16+ år		Män 16+ år		16–29 år		30–64 år		65+ år	
Andel	Felm.	Andel	Felm.	Andel	Felm.	Andel	Felm.	Andel	Felm.	Andel	Felm.
42,4	±1,0	44,9	±1,5	39,9	±1,5	35,3	±2,7	35,4	±1,4	63,6	±1,9

I tabellbilagan i Excel, i tabellerna som innehåller beskrivande statistik, finns en mer omfattande redovisning efter kön, ålder samt svensk respektive utländsk bakgrund av andel som tillhör gruppen personer med funktionsnedsättning respektive övriga i befolkningen enligt definition 5.

Personer med funktionsnedsättning respektive övriga i befolkningen enligt definition 5 utgör redovisningsgrupp för samtliga indikatorer i tabellbilagan i Excel.

Levnadsförhållanden – en jämförelse mellan olika definitioner

Av resultaten i tabellbilagan i Excel kan man konstatera att oavsett vilken definition man använder ser man statistiskt signifikanta skillnader i levnadsförhållanden mellan personer med funktionsnedsättning och övriga i befolkningen. För flera av indikatorerna, där det finns en statistiskt signifikant skillnad mellan gruppen personer med funktionsnedsättning och övriga i befolkningen, är skillnaderna i levnadsförhållanden mellan dessa grupper större utifrån de mer "snäva" definitionerna, enligt vilka gruppen personer med funktionsnedsättning består av en mindre grupp. De så kallade "snäva" definitionerna avser i den här rapporten framför allt definition 1 och 3, men även definition 2, enligt vilka 8,3, 9,5 respektive 16,2 procent av befolkningen 16 år och äldre tillhör gruppen personer med funktionsnedsättning. Definition 4

och 5 hör istället till de mer ”breda” definitionerna, enligt vilka 42,1 respektive 42,4 procent av befolkningen 16 år och äldre tillhör gruppen personer med funktionsnedsättning.

I tabell 15 ges några exempel på resultat från tabellbilagan i Excel där skillnaden mellan gruppen personer med funktionsnedsättning och övriga i befolkningen är statistiskt signifikant, oavsett vilken av de fem definitionerna man använder. I tabellbilagan i Excel redovisas resultaten även efter kvinnor och män, olika åldersgrupper samt efter svensk respektive utländsk bakgrund.

Av tabell 15 framgår bland annat följande:

- **En lägre andel personer med funktionsnedsättning än i övriga i befolkningen, 16 år och äldre, är i hög grad nöjda med livet.** Personer som svarat med 9 eller 10 på frågan *På en skala från 0 till 10, hur nöjd är du på det hela taget med ditt liv nuförtiden?* är, enligt Eurostats definition av indikatorerna baserat på denna fråga, nöjda med livet i hög grad. Andelen som är nöjda med livet i hög grad är ungefär dubbelt så hög i den övriga befolkningen än i gruppen personer med funktionsnedsättning baserat på de så kallade ”snäva” definitionerna. Motsvarande skillnad finns även baserat på de så kallade ”breda definitionerna”, men är mindre. Därtill är det en högre andel som i hög grad är nöjda med livet i gruppen personer med funktionsnedsättning enligt definition 4 och 5 än bland personer med funktionsnedsättning enligt definition 1, 2 och 3.
- **En högre andel personer med funktionsnedsättning än i övriga i befolkningen, 16 år och äldre, saknar kontantmarginal.** Andelen som inte skulle klara av att betala en oväntad utgift på 13 000 kronor inom en månad utan att låna eller be om hjälp är högre i gruppen personer med funktionsnedsättning än i övriga befolkningen. Andelen som saknar kontantmarginal är högre i gruppen personer med funktionsnedsättning enligt de så kallade ”snäva” definitionerna (30–36 procent) än i gruppen personer med funktionsnedsättning enligt de så kallade ”breda” definitionerna (24 procent).
- **En lägre andel personer med funktionsnedsättning än i övriga i befolkningen, 16 år och äldre, ägnar sig regelbundet åt någon fritidsaktivitet utanför hemmet.** Andelen som regelbundet ägnar sig åt någon fritidsaktivitet utanför hemmet skiljer sig inte enbart mellan personer med funktionsnedsättning och övriga i befolkningen. Det är dessutom en högre andel som ägnar sig åt någon fritidsaktivitet i gruppen personer med funktionsnedsättning baserat på de ”breda” definitionerna (36 procent) än baserat på de två ”snävaste” definitionerna” (26–27 procent).

Tabell 15. Exempel på några indikatorer där skillnaden i resultat mellan gruppen personer med funktionsnedsättning och övriga i befolkningen är statistisk signifikant oavsett vilken av de fem definitionerna man använder. Personer 16 år och äldre. Skattade andelar i procent samt felmarginal (95-procentigt konfidensintervall).

	Personer med funktionsnedsättning, definition 1 (WG)		Övriga i befolkningen, definition 1 (WG)		Personer med funktionsnedsättning, definition 2		Övriga i befolkningen, definition 2		Personer med funktionsnedsättning, definition 3		Övriga i befolkningen, definition 3		Personer med funktionsnedsättning, definition 4		Övriga i befolkningen, definition 4		Personer med funktionsnedsättning, definition 5		Övriga i befolkningen, definition 5	
	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal	Andel	Felmarginal
Nöjd med livet i hög grad	14,8	±3,0	29,3	±1,1	15,1	±2,1	30,6	±1,1	13,7	±2,7	29,6	±1,1	21,4	±1,4	33,0	±1,4	21,5	±1,4	33,1	±1,4
Saknar kontantmarginal	35,7	±4,1	16,3	±0,8	30,1	±2,8	15,5	±0,9	35,2	±3,8	16,1	±0,8	23,5	±1,5	13,8	±1,0	23,4	±1,5	13,8	±1,0
Ägnar sig regelbundet åt någon fritidsaktivitet utanför hemmet	26,1	±3,7	46,9	±1,1	31,9	±2,7	47,8	±1,2	27,4	±3,5	47,1	±1,1	35,8	±1,7	52,0	±1,5	35,9	±1,7	52,1	±1,5
Idrottat eller motionerat varje vecka	28,4	±3,7	57,9	±1,1	37,5	±2,8	58,9	±1,2	29,4	±3,5	58,2	±1,1	44,8	±1,7	63,2	±1,4	45,1	±1,7	63,1	±1,4
Har inte råd att åka på en veckas semester per år	23,0	±3,7	6,7	±0,6	16,5	±2,3	6,4	±0,6	21,4	±3,3	6,7	±0,6	12,0	±1,2	5,2	±0,7	11,9	±1,2	5,2	±0,7
Bor ensam	44,7	±4,1	27,1	±0,8	39,3	±2,7	26,5	±0,9	43,9	±3,7	26,9	±0,8	34,5	±1,5	24,2	±1,1	34,5	±1,5	24,2	±1,1
Har ingen nära vän	10,3	±2,6	4,9	±0,5	7,5	±1,6	4,9	±0,5	9,9	±2,4	4,8	±0,5	7,5	±1,0	3,7	±0,6	7,5	±1,0	3,7	±0,6
Bra hälsa	28,2	±3,9	76,0	±1,0	34,9	±2,9	79,2	±1,0	28,3	±3,6	76,6	±1,0	52,3	±1,8	86,6	±1,0	52,5	±1,8	86,7	±1,0
Har svåra besvär av ängslan, oro eller ångest	22,2	±3,9	5,2	±0,6	18,9	±2,5	4,3	±0,5	23,3	±3,6	4,9	±0,6	11,5	±1,2	3,0	±0,5	11,5	±1,2	3,0	±0,6
Utsatt för hot eller våld	9,0	±2,8	5,4	±0,6	9,3	±1,9	5,0	±0,6	8,7	±2,5	5,4	±0,6	7,9	±1,0	4,1	±0,6	7,8	±1,0	4,1	±0,6

Källa: Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) år 2021.

Se tabellbilagan i Excel för fler resultat, uppdelat på kvinnor och män, olika åldersgrupper samt svensk och utländsk bakgrund, för bland annat de indikatorer som redovisas i tabell 15.

- **En lägre andel personer med funktionsnedsättning än övriga i befolkningen, 16 år och äldre, idrottar eller motionerar varje vecka.**

Skillnaden mellan gruppen personer med funktionsnedsättning och övriga i befolkningen med avseende på andel som idrottar eller motionerar varje vecka finns för samtliga fem definitioner. Skillnaden är dock större baserat på de ”snäva” definitionerna. Andelen som idrottar eller motionerar varje vecka är lägre i gruppen personer med funktionsnedsättning enligt de så kallade ”snäva” definitionerna (28–38 procent) än i gruppen personer med funktionsnedsättning enligt de så kallade ”breda” definitionerna (45 procent). Andelen är dessutom lägre baserat på definition 1 och 3 (28–29 procent) än baserat på definition 2 (38 procent).

- **Det är en högre andel personer med funktionsnedsättning än i övriga i befolkningen, 16 år och äldre, som inte har råd att varje år åka på en veckas semester.**

Skillnaden mellan gruppen personer med funktionsnedsättning och övriga i befolkningen med avseende på andel som inte har råd att åka på en veckas semester varje år finns för samtliga fem definitioner. Skillnaden är dock större baserat på de ”snäva” definitionerna. Andelen som inte har råd att åka på en veckas semester varje år är högre i gruppen personer med funktionsnedsättning enligt de så kallade ”snäva” definitionerna (17–23 procent) än i gruppen personer med funktionsnedsättning enligt de så kallade ”breda” definitionerna (12 procent).

- **En högre andel personer med funktionsnedsättning än övriga i befolkningen, 16 år och äldre, bor ensamma.**

Andelen som bor ensamma är dessutom större i gruppen personer med funktionsnedsättning baserat på definition 1, 2 respektive 3 än baserat på definition 4 och 5. Av resultaten som presenteras i tabellbilagan i Excel framgår att detta resultat inte enbart avser personer 16 år och äldre utan även till exempel personer 25–64 år.

- **En högre andel personer med funktionsnedsättning än i övriga i befolkningen, 16 år och äldre, har inte någon nära vän.**

Andelen som inte har en nära vän, som de kan prata med om personliga saker, är ungefär dubbelt så hög i gruppen personer med funktionsnedsättning än i övriga befolkningen baserat på definition 1, 3, 4 och 5.

- **En lägre andel personer med funktionsnedsättning än i övriga i befolkningen, 16 år och äldre, tycker att deras hälsa är bra.**

Andelen som bedömer att deras egen hälsa är mycket bra eller ganska bra är högre i den övriga befolkningen än bland personer med funktionsnedsättning. Baserat på definition 1 och 3, som räknas till ”snäva” definitioner, är det 28 procent i gruppen

personer med funktionsnedsättning som tycker att deras hälsa är bra, jämfört med 76–77 procent i den övriga befolkningen. Baserat på definition 4 och 5, de ”breda” definitionerna, är motsvarande andelar 52–53 respektive 87 procent. Det är med andra ord en större skillnad i resultat mellan grupperna för denna indikator baserat på de ”snäva” definitionerna än baserat på de ”bredare” definitionerna. Det är dessutom en lägre andel som bedömer sin hälsa som bra i gruppen personer med funktionsnedsättning baserat på definition 1, 2 respektive 3 än i gruppen personer med funktionsnedsättning baserat på definition 4 respektive 5.

- **En högre andel personer med funktionsnedsättning än övriga i befolkningen, 16 år och äldre, har svåra besvär av ängslan, oro, ångest.**

Andelen som har svåra besvär av ängslan, oro, ångest är ungefär dubbelt så hög i gruppen personer med funktionsnedsättning baserat på de så kallade ”snäva” definitionerna jämfört med de så kallade ”breda” definitionerna. Enligt definition 1, som är den definition WG rekommenderar, är det 22 procent i gruppen personer med funktionsnedsättning som har svåra besvär av ängslan, oro, ångest. I den övriga befolkningen, enligt definition 1, är motsvarande andel 5 procent. Använder man istället en ”bredare” definition av gruppen personer med funktionsnedsättning, det vill säga definition 4 eller 5, är andelen med svåra besvär av ängslan, oro, ångest 12 procent bland personer med funktionsnedsättning jämfört med 3 procent i den övriga befolkningen.

Statistik om personer med funktionsnedsättning

Tabellbilagan omfattar statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning jämfört med övriga i befolkningen baserat på ULF 2021. Tabellinnehållet omfattar dels de indikatorer som ingår i årspubliceringen av ULF 2021, dels några indikatorer som har tagits fram i dialog med Myndigheten för delaktighet.

Tabellerna omfattar indikatorer avseende följande ämnesområden:

- Boende
- Ekonomi
- Fritid
- Hälsa
- Medborgerliga aktiviteter
- Sociala relationer
- Sysselsättning och arbetsmiljö
- Trygghet
- Utbildning
- Välbefinnande

Därutöver finns tabeller med beskrivande statistik, till exempel andel som bedöms tillhöra gruppen personer med funktionsnedsättning, skattat antal i befolkningen samt antal intervjuer statistiken baseras på.

Tabellerna redovisas i ett Excel-dokument, som utöver skattade andelar och felmarginaler dessutom innehåller definitioner. Under respektive tabell finns definition för den indikator tabellen avser. I ett separat blad finns definitioner för de respektive redovisningsgrupperna. I ytterligare ett separat blad finns en förklarande text om hur man tolkar tabellerna, baserat på en exempeltabell.

Tabellerna omfattar följande övergripande redovisningsgrupper, fördelat på kön, ålder och svensk respektive utländsk bakgrund:

- Personer med funktionsnedsättning enligt definition 1
- Övriga i befolkningen enligt definition 1
- Personer med funktionsnedsättning enligt definition 2
- Övriga i befolkningen enligt definition 2
- Personer med funktionsnedsättning enligt definition 3
- Övriga i befolkningen enligt definition 3
- Personer med funktionsnedsättning enligt definition 4
- Övriga i befolkningen enligt definition 4

- Personer med funktionsnedsättning enligt definition 5
- Övriga i befolkningen enligt definition 5

- Svårt att se
- Vissa svårigheter att se
- Stora svårigheter att se eller kan inte alls
- Inga svårigheter att se

- Svårt att höra
- Vissa svårigheter att höra
- Stora svårigheter att höra eller kan inte alls
- Inga svårigheter att höra

- Svårt att gå eller att gå i trappor
- Vissa svårigheter att gå eller att gå i trappor
- Stora svårigheter att gå eller att gå i trappor eller kan inte alls
- Inga svårigheter att gå eller att gå i trappor

- Svårt att komma ihåg eller att koncentrera sig
- Vissa svårigheter att komma ihåg eller att koncentrera sig
- Stora svårigheter att komma ihåg eller att koncentrera sig eller kan inte alls
- Inga svårigheter att komma ihåg eller att koncentrera sig

- Svårt att ta hand om sig själv, t.ex. tvätta eller klä sig
- Vissa svårigheter att ta hand om sig själv, t.ex. tvätta eller klä sig
- Stora svårigheter att ta hand om sig själv, t.ex. tvätta eller klä sig eller kan inte alls
- Inga svårigheter att ta hand om sig själv, t.ex. tvätta eller klä sig

- Svårt att kommunicera
- Vissa svårigheter att kommunicera
- Stora svårigheter att kommunicera eller kan inte alls
- Inga svårigheter att kommunicera

- Har fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning
- Har fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning och den innebär inga svårigheter
- Har vissa svårigheter pga. fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning
- Har stora svårigheter eller det finns något som man inte alls kan pga. fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning
- Har inte fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning

- Nedsatt aktivitetsförmåga
- I viss mån nedsatt aktivitetsförmåga
- I hög grad nedsatt aktivitetsförmåga
- Ej nedsatt aktivitetsförmåga

Definition av var och en av ovan redovisningsgrupper finns i ett eget blad i tabellbilagan i Excel.

Referenser

- Biemer, Paul & Trewin, Dennis. 2013. *A Second Application of the "ASPIRE" Quality Evaluation System for Statistics Sweden*. Statistiska centralbyrån, 13 januari 2013.
- FN. 2021. *Washington Group on Disability Statistics*. 17 november 2021. <https://unstats.un.org/unsd/methodology/citygroups/washington.cs.html> (Hämtad 2022-05-14)
- Palmer, Michael & Harley, David. 2012. Models and measurement in disability: an international review. *Health Policy and Planning*, 27, 357–364.
- Regeringen. 2019. *Uppdrag avseende statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning*. Regeringsbeslut 2019-05-09. S2019/02245/FST (delvis). <https://www.regeringen.se/4ada89/contentassets/8ed39c470c694855a509dbf226f5115c/uppdrag-avseende-statistik-om-levnadsforhallanden-for-personer-med-funktionsnedsattning.pdf> (Hämtad 2022-05-16)
- Regeringen. 2021. *Uppdrag angående statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning*. Regeringsbeslut 2021-09-02. S2019/02245, S2021/06168 (delvis). <https://www.regeringen.se/4a586e/contentassets/437051df1efe446fa36f1ff1a8626ece/uppdrag-angaende-statistik-om-levnadsforhallanden-for-personer-med-funktionsnedsattning.pdf> (Hämtad 2022-05-16)
- SCB. 2021. *Statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning. Slutrapport av regeringsuppdrag*. https://www.scb.se/contentassets/048c2c293c404f3e899e91b844b6b9c2/statistik-om-levnadsforhallanden-for-personer-med-funktionsnedsattning_slutrapport-av-regeringsuppdrag2.pdf (Hämtad 2022-05-16)
- Socialstyrelsen. 2007. *Term: funktionsnedsättning*. Socialstyrelsens termbank. <https://termbank.socialstyrelsen.se/?TermId=812&SrcLang=sv> (Hämtad 2022-05-16)
- Washington Group. 2009. *Statement of rationale for the Washington Group general measure on disability*. National Center for Health

Statistics, Centers for Disease Control and Prevention.

https://www.cdc.gov/nchs/data/washington_group/rationale.pdf

(Hämtad 2022-05-14)

Washington Group. 2020. *Analytic Guidelines: Creating Disability Identifiers Using the Washington Group Short Set on Functioning (WG-SS) SAS Syntax*. 12 maj 2020. https://www.washingtongroup-disability.com/fileadmin/uploads/wg/Documents/WG_Document_5B_-_Analytic_Guidelines_for_the_WG-SS_SAS_.pdf

(Hämtad 2022-05-16)

Bilaga 1. Del av ULF 2021 års frågeformulär

År 2021 genomfördes ULF i stort sett uteslutande med telefonintervjuer. Någon enstaka besöksintervju förekom. Frågorna som presenteras i denna bilaga ingår i ett större frågeavsnitt om hälsa. Hela 2021 års formulär finns publicerat på [SCB:s webbsida](#).

PH101U21 **Jag kommer nu att ställa några frågor om olika svårigheter man kan ha.**

Har du/han/hon svårt att se, även om du/han/hon använder glasögon eller linser? Skulle du säga inga svårigheter att se, vissa svårigheter, stora svårigheter eller kan du/han/hon inte alls se?

- 1 NEJ, INGA SVÅRIGHETER ATT SE
- 2 JA, VISSA SVÅRIGHETER ATT SE
- 3 JA, STORA SVÅRIGHETER ATT SE
- 4 KAN INTE ALLS SE

F8 VET EJ
F9 VILL EJ SVARA

Instruktioner till intervjuaren: Om UP använder glasögon/linser ska UP svara på hur han/hon ser när han/hon använder sina egna glasögon/linser.

PH111U21 **Har du/han/hon svårt att höra, även om du/han/hon använder hörapparat? (Skulle du säga inga svårigheter att höra, vissa svårigheter, stora svårigheter eller kan du/han/hon inte alls höra?)**

- 1 NEJ, INGA SVÅRIGHETER ATT HÖRA
- 2 JA, VISSA SVÅRIGHETER ATT HÖRA
- 3 JA, STORA SVÅRIGHETER ATT HÖRA
- 4 KAN INTE ALLS HÖRA

F8 VET EJ
F9 VILL EJ SVARA

Instruktioner till intervjuaren: Om UP använder hörapparat ska UP svara på hur han/hon hör när han/hon använder sin egen hörapparat.

PH121U21

**Har du/han/hon svårt att gå eller att gå i trappor?
(Skulle du säga inga svårigheter att gå eller att gå i trappor, vissa svårigheter,
stora svårigheter eller klarar du/han/hon det inte alls?)**

- 1 NEJ, INGA SVÅRIGHETER ATT GÅ ELLER GÅ I TRAPPOR
- 2 JA, VISSA SVÅRIGHETER ATT GÅ ELLER GÅ I TRAPPOR
- 3 JA, STORA SVÅRIGHETER ATT GÅ ELLER GÅ I TRAPPOR
- 4 KAN INTE ALLS GÅ ELLER GÅ I TRAPPOR

F8 VET EJ
F9 VILL EJ SVARA

Instruktioner till intervjuaren: Utan att använda någon typ av hjälpmedel. Svara utifrån det UP har svårast att klara av.

PH131U21

**Har du/han/hon svårt att komma ihåg eller att koncentrera dig/sig? Räkna inte
med tillfälliga svårigheter du/han/hon har på grund av till exempel stress.
(Skulle du säga inga svårigheter att komma ihåg eller att koncentrera dig/sig,
vissa svårigheter, stora svårigheter eller klarar du/han/hon det inte alls?)**

- 1 NEJ, INGA SVÅRIGHETER ATT KOMMA IHÅG ELLER KONCENTRERA SIG
- 2 JA, VISSA SVÅRIGHETER ATT KOMMA IHÅG ELLER KONCENTRERA SIG
- 3 JA, STORA SVÅRIGHETER ATT KOMMA IHÅG ELLER KONCENTRERA SIG
- 4 KAN INTE ALLS KOMMA IHÅG ELLER KONCENTRERA SIG

F8 VET EJ
F9 VILL EJ SVARA

Instruktioner till intervjuaren: Svara utifrån det UP har svårast att klara av.

PH141U21

**Har du/han/hon svårt att ta hand om dig/sig själv, till exempel att tvätta dig/sig
eller klä dig/sig?
(Skulle du säga inga svårigheter att ta hand om dig/sig själv, vissa svårigheter,
stora svårigheter eller klarar du/han/hon det inte alls?)**

- 1 NEJ, INGA SVÅRIGHETER ATT TA HAND OM SIG SJÄLV
- 2 JA, VISSA SVÅRIGHETER ATT TA HAND OM SIG SJÄLV
- 3 JA, STORA SVÅRIGHETER ATT TA HAND OM SIG SJÄLV
- 4 KAN INTE ALLS TA HAND OM SIG SJÄLV

F8 VET EJ
F9 VILL EJ SVARA

PH151U21

Har du/han/hon svårt att kommunicera, till exempel med att förstå andra eller att själv bli förstådd? Om annat födelseland än Sverige: Frågan avser inte svårigheter att kommunicera på grund av att du/han/hon eventuellt har ett annat modersmål än svenska.

(Skulle du säga inga svårigheter att kommunicera, vissa svårigheter, stora svårigheter eller kan du/han/hon inte alls kommunicera?)

- 1 NEJ, INGA SVÅRIGHETER ATT KOMMUNICERA
- 2 JA, VISSA SVÅRIGHETER ATT KOMMUNICERA
- 3 JA, STORA SVÅRIGHETER ATT KOMMUNICERA
- 4 KAN INTE ALLS KOMMUNICERA

F8 VET EJ
F9 VILL EJ SVARA

Instruktioner till intervjuaren: Frågan avser svårigheter att tala, lyssna eller förstå tal, tecken eller skrift. Att ha svårt att kommunicera kan t.ex. bero på talsvårigheter, hörselnedsättning eller att man inte kan tolka/förstå ljud som ord. Frågan avser inte svårigheter att kommunicera på grund av annat modersmål än svenska.

HAFUNK21A

Har du/han/hon någon fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning?

- 1 JA
- 2 NEJ

F8 VET EJ
F9 VILL EJ SVARA

Instruktioner till intervjuaren: Avser intervjuans egen uppfattning. En funktionsnedsättning kan uppstå till följd av sjukdom eller annat tillstånd eller till följd av en medfödd eller förvärvad skada. Sådana sjukdomar, tillstånd eller skador kan vara av bestående eller av övergående natur. Psykisk funktionsnedsättning kan också kallas neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Intellektuell funktionsnedsättning kan också kallas kognitiv funktionsnedsättning eller utvecklingsstörning.

HAFUNK21B

Om HAFUNK21A=1:

Tycker du att din/hans/hennes funktionsnedsättning innebär vissa svårigheter, stora svårigheter eller att det finns sådant du/han/hon inte alls klarar av?

- 1 VISSA SVÅRIGHETER
- 2 STORA SVÅRIGHETER
- 3 DET FINNS NÅGOT UP INTE ALLS KLARAR AV PGA SIN FUNKTIONSNEDSÄTTNING

5 UP HAR INGA SVÅRIGHETER PGA SIN FUNKTIONSNEDSÄTTNING

F8 VET EJ
F9 VILL EJ SVARA

Instruktioner till intervjuaren: Avser intervjuans egen uppfattning.

SCB beskriver Sverige SCB beskriver Sverige

Statistikmyndigheten SCB förser samhället med statistik för beslutsfattande, debatt och forskning. Vi gör det på uppdrag av regeringen, myndigheter, forskare och näringsliv. Vår statistik bidrar till en faktabaserad samhällsdebatt och väl underbyggda beslut